

Natuurlijke inkten (zeefdruk)

In de werkplaats hebben wij inkten van Sebek op waterbasis, maar je mag ook drukken met eigen gemaakte inkten.

- [Basis drager voor natuurlijke inkten](#)
- [kleurstoffen maken van natuurlijke materialen](#)
- [Toevoegingen aan inkt](#)
- [Bronnen/extra info](#)
- [Oudenoord kleurstoftuin](#)

Basis drager voor natuurlijke inkten

Hoe maak je een drager/basis voor je kleurstoffen

Guargom

Guargom of guaran is het hoofdbestanddeel van het voedingsadditief **guarpitmeel**. Het is een [polysacharide](#) (een [galactomannaan](#)) en wordt gewonnen uit de zaden van de [guarplant](#). In de levensmiddelenindustrie wordt het gebruikt als verdikkingsmiddel en als stabilisator. Dit is niet in de supermarkt te krijgen, maar is via webshops wel makkelijk te bestellen (vaak kruiden webshops).

Je neemt een klein beetje guargom poeder en doet daar water bij en dan mix je het door elkaar. Je voegt net zo lang water toe tot het niet meer klont en een fijne consistentie heeft om mee te zeefdrukken. Je hebt niet veel poeder nodig.

Het grote voordeel van guargom is dat je het niet hoeft te koken.

Rijst of Tarwezetmeel

Je kunt ook een drager maken op basis van een zetmeel.

Rijst of tarwe zetmeel werken goed. Dit kun je kopen in de toko.

Je verwarmt in een pannetje 10 gram zetmeel + 100 ml water. Je mengt dit tot een glad papje. Dit zetmeel papje is erg bederfelijk dus maak het wanneer je het nodig hebt.

Rijstzetmeel geeft het iets meer glans dan tarwezetmeel.

Droge of vloeibare kleurstoffen

Droge kleurstoffen voeg je toe aan deze drager door het er doorheen te roeren.

Je kunt ook vloeibare pigmenten hebben, dan is het zaak om te zorgen dat het een fijne consistentie houdt. Bij Guargom voeg je de vloeibare kleurstof toe aan het droge poeder en voeg je

evt extra water toe om de juiste consistentie te maken. Bij zetmeel kun je het vloeibare pigment meekoken om de juiste consistentie te krijgen.

Hoe meer zetmeel/guargom hoe transparanter de inkt.

kleurstoffen maken van natuurlijke materialen

Droge kleurstoffen

Droge kleurstoffen kun je direct toevoegen aan de drager die je hebt gemaakt. Je kunt hierbij denken aan kurkuma, nescafe, spirulina, paprikapoeder etc.

Meng het poeder eerst met een beetje water, voeg het daarna toe aan je drager. Hoe meer zetmeel hoe transparanter het wordt.

Vloeibare kleurstof

Je kunt uit eigenlijk alles wel een kleur krijgen, bij natuurlijk materiaal zoals planten/groente gaat dat vaak goed door het te koken.

Doe je materiaal in een pan in een klein laagje water, zorg dat al het materiaal in het water zit, maar niet te veel water.

Bij dingen als bessen kun je ze fijn stampen met een stamper.

Dan 10 minuten koken, 30 minuten laten afkoelen.

Vervolgens afgieten/zeven, vang het afgietsel op en kook dit nog verder als de kleur nog niet sterk genoeg is.

Gedroogde materialen

Je kunt planten drogen om evt later te gebruiken. Soms worden materialen zo bros dat je er een poeder van kan maken in een vijzel, dan kun je ze vervolgens als droge kleurstoffen toevoegen aan je drager.

Gedroogde planten in een klein laagje water een hele nacht laten weken. Ongeveer evenveel water als planten. Met teveel water wordt het pigment niet sterk genoeg.

Dan 10 minuten koken, 30 minuten laten afkoelen.

Vervolgens afgieten met een zeef, vang het afgietsel op en kook dit nog verder als de kleur nog niet sterk genoeg is. Je kunt ook een kaasdoek of koffiefilter gebruiken om nog verder te filteren.

Extracten/kleurstof uit bvb rodekool, bieten, wortel etc kun je het meekoken met het zetmeel om de juiste dikte te krijgen.

pH waarden

Sommige dingen reageren op basis (bak soda) of zuur (citroensap, azijn, aluin, of 2% citroenzuur met water) waardoor de kleur verandert.

Bij kurkuma met baksoda wordt het bvb een mooie oranje.

2% ijzersulfaat maakt geel groen.

In mijn ervaring is dit echter niet permanent, in het voorbeeld hieronder zie je dat ze langzaam weer naar elkaar toe trekken.

Lichtecht

Het is niet lichtecht. De natuurlijke pigmenten verkleuren bij daglicht.

December 2023

November 2025

In dit voorbeeld zijn spirulina, nescafe, actieve kool, kurkuma met en zonder baksoda, en rode peper als kleurstoffen gebruikt.

Toevoegingen aan inkt

Calciumcarbonaat (eierschalen) voor opaque inkt.

Vodka, kruidnagelolie of pepermuntolie tegen schimmel

kruidnagelolie maken:

1 eetlepel gemalen kruidnagel in een theezakje in 120 ml zonnenbloemolie.

Stoom dit 1 uur in een stoompan.

Bronnen/extra info

Nuttige websites

[Lab shop](#) Webshop met veel chemicaliën/stoffen die gebruikt worden in kunsttuingen.

[Kremer-pigmente.de/en](#) Webshop met pigmenten en kleurstoffen

<https://voordeelkruiden.nl/> Webshop met bvb guargom, maar ook gedroogde bloemen.

[Artmondo.net/printworks/articles/growink1.htm](#) website met een onderzoek van Middlesex University School of Visual Communication Design

[Druckstelle.info/en/siebdruck_rezept.aspx](#)

[Botanicalinks.com](#)

[botanicalcolors.com](#)

[wildpigmentproject.org](#)

[paintingplants.nl](#)

Kunstenaars

[Chika Ito](#)

atelier@chikaito.com

[lucilakenny.com](#)

[Liz Spencer https://www.thedogwooddyer.com/](https://www.thedogwooddyer.com/)

Boeken

Vaak te leen bij de mediatheek! (Ze kunnen je daar ook helpen zoeken naar meer info)

Make ink - a forager's guide to natural inkmaking / Jason Logan

Wild colour : how to make use of natural dyes / Jenny Dean

(heb je aanvullingen, laat het weten!)

Oudenoord kleurstoftuin

We willen graag op de parkeerplaats van Oudenoord een stuk realiseren met planten waar we kleurstoffen uit kunnen halen om te gebruiken binnen de werkplaatsen.

Ideeën voor beplanting

Wede? (vraagt veel bewerking)

Groot kaasjeskruid

Brandnetel (woekert)

Kamille

Afrikaantje

Saffloer

Wortel

Rode biet

Rodekool

Frambozen

Spinazie

Gele ui